

към Шекспирови и други драми, пѣсни, клавирисонати и симфонии.

Арто, Хоао Марцелино — *Arto, Joao Marcellino*, португалски оперенъ компонистъ, род. 1861 въ Опорто, кѫдето училъ музика, после университетски професоръ, министър на просвѣтата и въышните работи; основател на хорово дружество въ Коимбра, и неговъ ржководител. Творби: 4 симфонически сюити за голѣмъ оркестър; оперитъ „Любовъ и развали“ (имала голѣмъ успехъ) и „Леоноръ Телесъ“; клавирни композиции и пѣсни.

Арпеджионъ — („любовна китара“) шестоструненъ инструментъ, приличенъ на гамба, изобретателя на който е виенчанина Георгъ Шауферъ (1828). За този инструментъ Шубертъ е написалъ една соната.

Арпеджо, ит. — *arpeggio* — дословно, арфовидно, арфоподобно, означава, че тоноветъ на единъ акордъ трѣбва да се взематъ не едновременно, а разложено — единъ следъ други, както на арфата. А. се означава или съ дума — съкратено *Agregg.* или *Agric.*; а също и съ знакъ — вълнообразна чѣрта предъ акорда, или една пресъчна линия, минаваща презъ него.

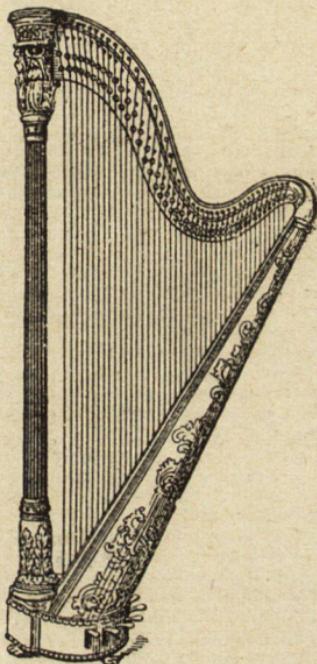
Арсисъ, гр. *Arsis* — у старитѣ гърци означава слабитѣ неакцентирани части на такта. Романскитѣ граматици (филолози) и теоретици на григорианско пѣение въ средновѣковието схващали А., напротивъ, като сила, акцентирана частъ — *thesis* съ цѣль — да обяснятъ повишенето на гласа върху тоническия акцентъ. Това схvaщанie на А. и до днесъ господствува въ метриката, до като въ музикалната ритмика е мѣрдадно старото схващане — за слабо, неакцентирано време.

Артикуляция, фр. *Articulation*, ит. *Articolazione* — ясното и правилно учленяване (изговаряне) въ речта, а въ музиката — умѣнието да се произвеждатъ и свързватъ, или отдѣлятъ, тоноветъ (легато, стакато, портато и др.). При пѣнието, А. зависи отъ умѣлото служене съ небцето, езика и зѣбътъ, при дървениятѣ инструменти се постига чрезъ доброто регулиране на духането, а при меднитѣ — отъ нагласяването на устнитѣ.

Артикулиране — ясно учленяване и разграничаване на тоноветъ.

Арто, Алекс. Жозе Монтани — *Artot, Alexander Joseph Montagny*, цигуларь и компонистъ (отъ фамилията Montagny, известна съ своята музикалностъ), род. 25 ян. 1815 въ Брюксель, умр. 20 юли 1845 около Парижъ; ученикъ на Парижката консерватория (двамата Крайцеровци) А., чрезъ своите концертни обиколки изъ цѣлъ свѣтъ, става бѣрзомного известенъ виртуозъ. Композицитет му, състоящи отъ единъ концертъ, фантазии, вариации и др., носятъ бравуренъ характеръ.

Арфа, ит. *arpa*, фр. *harpe*, англ. *harp* — единъ отъ най-старитѣ струнни инструменти, познатъ на най-древ-

Арфа

нитѣ източни народи, отъ които преминала въ гърците и после въ Европа и, чрезъ всевъзможни подобрения въ конструкцията, достига днешния си видъ. Отъ различните видове форми на А., най-важни сѫ: „Острата арфа“ (*agranetta*) — дуло жгловата, а горе островръха, съ 49